

Др. Володимир Левицький.

До теорії інтегральних рівнянь.

(Dr. Wladimir Lewyćkyj: Zur Theorie der Integralgleichungen).

---

1. а. Возьмім під увагу рівняння Фредгольма другого рода:

$$\varphi(x) + \lambda \int_a^b K(x,s) \varphi(s) ds = f(x)$$

і зложім, що ядро $K(x,s)$ є лиш функцією змінної x , т. є. $K(x,s) = K(x)$, однозначно і тяглою в інтервалі інтегрування, а $f(x) = \mu K(x)$, де μ є постійний параметер. Обмежимо ся притім на дійсну царину. Тоді є:

$$\varphi(x) + \lambda \int_a^b K(x) \varphi(s) ds = \mu K(x). \quad 1)$$

Щоби найти розвязку сього рівняння, напишім 1) в виді:

$$\varphi(x) + \lambda K(x) \int_a^b \varphi(s) ds = \mu K(x)$$

або:

$$\varphi(x) + \lambda CK(x) = \mu K(x), \quad 2)$$

де:

$$C = \int_a^b \varphi(s) ds.$$

Щоби найти постійне C , з'інтегруймо рівняння 2) зглядом x в границях $(a..b)$; тоді з огляду на се, що:

$$\int_a^b \varphi(x) dx = C$$

дістанемо :

$$C + \lambda C \int_a^b K(x) dx = \mu \int_a^b K(x) dx,$$

а звідси дістанемо вартість постійного :

$$C = \frac{\mu \int_a^b K(x) dx}{1 + \lambda \int_a^b K(x) dx} \quad 3)$$

В сей спосіб C є точно означене — коли вид функції $K(x)$ є звісний. В виду сього :

$$\varphi(x) = (\mu - \lambda C) K(x) = m K(x) \quad 4)$$

Розвязкою інтегрального рівняння 1) є отже само ядро, помножене постійним числом.

б: Коли рівняння 1) напишемо при помочи розв'язуючого ядра $\mathfrak{R}(x)$, то після звісної теорії буде :

$$\varphi(x) = f(x) - \lambda \int_a^b \mathfrak{R}(x) f(s) ds,$$

отже в нашім случаю :

$$m K(x) = \mu K(x) - \lambda \mathfrak{R}(x) \int_a^b f(s) ds,$$

а що :

$$\int_a^b f(s) ds = \mu \int_a^b K(s) ds,$$

то дістанемо :

$$\mathfrak{R}(x) = \frac{\mu - m}{\mu \lambda} \frac{K(x)}{\int_a^b K(s) ds} = n K(x),$$

значить: розв'язуюче ядро є також рівне ядру рівняння 1), помноженому постійним числом.

2. Як примір возьмім случай, що

$$K(x) = \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta}, \quad 5)$$

отже є рівне лінійній субституції, причім :

$$\begin{vmatrix} \alpha & \beta \\ \gamma & \delta \end{vmatrix} = 1,$$

а границі інтегрування a , b не є рівні $-\frac{\delta}{\gamma}$. Тоді дістанемо рівняння :

$$\varphi(x) + \lambda \int_a^b \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} \varphi(s) ds = \mu \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} \quad 6)$$

або:

$$\varphi(x) + \lambda \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} \int_a^b \varphi(s) ds = \mu \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta}$$

т. є.

$$\varphi(x) + \lambda C \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} = \mu \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta}$$

Після 3) є:

$$C = \frac{\mu \int_a^b \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} dx}{1 + \lambda \int_a^b \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} dx}$$

Інтеграл:

$$J = \int_a^b \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} dx$$

дає:

$$\begin{aligned} J &= \frac{\alpha}{\gamma} \int_a^b \frac{x + \frac{\beta}{\alpha}}{x + \frac{\delta}{\gamma}} dx = \frac{\alpha}{\gamma} \int_a^b \left[1 + \left(\frac{\beta}{\alpha} - \frac{\delta}{\gamma} \right) \frac{1}{x + \frac{\delta}{\gamma}} \right] dx = \\ &= \frac{\alpha}{\gamma} \int_a^b \left[1 - \frac{1}{\alpha \gamma} \frac{1}{x + \frac{\delta}{\gamma}} \right] dx = \frac{\alpha}{\gamma} (b - a) - \frac{1}{\gamma^2} \log \frac{b\gamma + \delta}{a\gamma + \delta}. \quad 7) \end{aligned}$$

Так як ми обмежаємося лиш на царину дійсних чисел, то беремо лиш головну вартість льюгаритма. В зложеній царині дорогу інтегрування $(a..b)$ треба заступати якоюсь кривою L , що іде через a і b і не переходить через точку O ; тоді льюгаритм дістає додаток $\pm 2\pi i$, отже постійне C , а тим самим і сама функція $\varphi(x)$ стає мноозначна і залежить від довільного параметра ν .

В виду 7) дістанемо тепер:

$$C = \frac{\mu(\alpha\gamma - d)}{\gamma^2 + \lambda(\alpha\gamma - d)} \quad 8)$$

де:

$$c = (b - a), \quad d = \log \frac{b\gamma + \delta}{a\gamma + \delta}.$$

Тепер розвязкою рівняння 6) буде функція:

$$\varphi(x) = \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} (\mu - \lambda C) = h \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta} \quad 9)$$

т. є. також лінійна субституція, якої визначник має вартість h .

Коли доберемо параметри λ і μ так, щоби:

$$\gamma^2 (\mu - 1) = \lambda (\alpha\gamma - d),$$

тоді:

$$h = \mu - \lambda C = 1,$$

а в тім случаю розвязкою рівняння 6) є найпростіша лінійна субституція (о визначнику 1).

3. До сього висліду можна дійти ще і в иньший спосіб. З рівняння 2) утворім першу, другу і третю похідну, то:

$$\varphi'(x) = (\mu - \lambda C) K'(x)$$

$$\varphi''(x) = (\mu - \lambda C) K''(x)$$

$$\varphi'''(x) = (\mu - \lambda C) K'''(x).$$

Звідси:

$$\frac{\varphi'''(x)}{\varphi'(x)} = \frac{K'''(x)}{K'(x)},$$

або з огляду на се, що $K(x) = \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta}$, $\begin{vmatrix} \alpha & \beta \\ \gamma & \delta \end{vmatrix} = 1$

$$\frac{\varphi'''(x)}{\varphi'(x)} = \frac{6\gamma^2}{(\gamma x + \delta)^2};$$

так само:

$$\frac{\varphi''(x)}{\varphi'(x)} = -\frac{2\gamma}{\gamma x + \delta}.$$

Утворім тепер шварцян функції $\varphi(x)$, т. є.

$$\left\{ \varphi(x), x \right\} = \frac{\varphi'''(x)}{\varphi'(x)} - \frac{3}{2} \left(\frac{\varphi''(x)}{\varphi'(x)} \right)^2$$

то дістанемо:

$$\left\{ \varphi(x), x \right\} = 0, \quad (10)$$

а се доказує, що $\varphi(x)$ є взагалі рівне лінійній субституції $h \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta}$, яка є розвязкою рівняння 10).

Львів, в маю 1919.

INHALT. Eine Integralgleichung von der Form:

$$\varphi(x) + \lambda \int_a^b K(x) \varphi(s) ds = \mu K(x)$$

wo der Kern $K(x)$ eine stetige, eindeutige Funktion im Intervalle $(a..b)$ im reellen Gebiete der Veränderlichen darstellt, hat als Lösung den Kern $\tilde{K}(x)$ selbst, multipliziert mit einer Konstanten. Dann ist auch der Kern $\mathfrak{R}(x)$ der resolvierenden Glg:

$$\varphi(x) = f(x) - \lambda \int_a^b \mathfrak{R}(x) f(s) ds.$$

dem Kern $K(x)$ — multipliziert mit einer Konstanten — gleich. Als Beispiel nimmt der Verfasser den Kern $K(x) = \frac{\alpha x + \beta}{\gamma x + \delta}$ (lineare Substitution); die Richtigkeit der Lösung ist auch aus der Schwarz'schen Ableitung der obigen Integralgleichung ersichtlich.